

Het profiel van de **Protestantse gemeente Damsterboord**

De Protestantse gemeente Damsterboord bevindt zich op het grondgebied van de burgerlijke gemeente Groningen. De stad Groningen is een jonge dynamische stad, met een uitbundig studentenleven. Het heeft een universiteit, een UMC, een hogeschool en een divers bedrijfsleven. Met betrekking tot sport en cultuur en het culinaire leven heeft Groningen veel te bieden. De stad met in de provincie het kleinste hotel, het mooiste urinoir van de wereld, de provincie met de meeste huiskamercafés, het grootste kunstmatige meer (Oldambtmeer) en is de geboorteplaats van Freek de Jonge. Daarbij is een rustgevende natuur nooit ver weg. De kerkelijke gemeente omvat een aantal stadswijken en ook een aantal dorpen. Het gebied van de kerkelijke gemeente bestaat uit Oosterhoogebrug, Ulgersmaborg, Lewenborg, Drielanden, Noorddijk, Ruischerbrug, Middelbert, Engelbert, Euvelgunne en Roodehaan. De gemeente heeft 696 leden, waarvan 443 doopleden en 253 belijdende leden (jaarrekening 2022).

Voor de zondagse eredienst gebruiken we de middeleeuwse Stefanuskerk in Noorddijk. De gemeente is eigenaar van deze kerk. Deze eredienst is een vrolijke en bemoedigende viering die belangrijk is voor de gemeente, waar woord en sacrament centraal staan. De gebruikelijke liturgie heeft een eenvoudige en oecumenische protestantse structuur. Naar de toekomst toe experimenteren we graag met andere vormen van vieren. Een tweede belangrijke uitdrukking van gemeente-zijn krijgt vorm in het kringenwerk. Er zijn verschillende groepen voor verschillende leeftijdscategorieën van catechetische en pastorale aard.

De protestantse gemeente Damsterboord is een open, maatschappelijk betrokken gemeente die er ook wil zijn voor niet-leden. We zoeken daarom naar manieren om ons naar buiten te profileren. We ervaren onszelf als een leergemeenschap: we leren van elkaar en staan open voor informatie en gesprek. De gemeente is een 'op een vrije manier' bij elkaar betrokken gemeente, waar ieders betrokkenheid gerespecteerd wordt en waardoor men elkaar de ruimte geeft voor een eigen manier van geloofsbeleving. Er zijn binnen de gemeente verschillende kringen van betrokkenheid. Er is een actieve kern met daaromheen leden die trouw zijn, misschien minder betrokken, maar er net zo goed bij horen. Zowel de kerkbezoekers als het kerkbestuur verouderen.

Organisatie en bestuur

De kerkenraad vergadert één keer per zes weken, vaak de dinsdag of donderdag. In de zomer hebben we een vergaderpauze. Deze vergaderingen worden voorbereid op de moderamen vergadering. Vanuit de colleges of werkgroepen kunnen punten worden aangedragen voor de kerkenraadsvergadering en andersom. Terwijl in de kerkenraad de grote lijnen worden besproken, worden praktische zaken en projecten voornamelijk vanuit de colleges en werkgroepen aangestuurd.

De kerkenraad bestaat uit de predikant, 2 ouderlingen, 3 ouderling kerkrentmeesters, en 3 diakenen. Er zijn 3 ouderlingen met een bijzondere opdracht. Het moderamen bestaat uit de predikant, de preses, de scriba, een ouderling kerkrentmeester en een diaken.

Samenstelling van de Colleges:

Kerkrentmeesters: 3 ouderlingen en 7 kerkrentmeesters

Diaconie: 2 (nu 3) diakenen en 2 diaconale rentmeesters

De kerkenraad heeft twee werkgroepen ingesteld, de werkgroep Eredienst en de werkgroep Pastoraat.

De kerk: Damsterboord heeft de prachtige middeleeuwse Stefanuskerk in bezit. Ze heeft een centrale plek in het gemeentelven. Daarnaast wordt ze ook ingezet als trouwlocatie en is ze beschikbaar voor onder andere concerten. Elke zondag om 10 uur vieren we er de eredienst. De kerk is een Romano Gotische kerk, gebouwd omstreeks 1250 en gewijd aan de heilige Stefanus. Halverwege de 16e eeuw is de kerk ingrijpend verbouwd: ze is verlengd met een koor en een vlak plafond verving de gewelven. In 1648 is begonnen met de bouw van de huidige bakstenen toren. De oorspronkelijke klokken in de toren dateren van 1660. Ze werden in de tweede wereldoorlog door de Duitsers verwijderd. Eén klok is later teruggevonden. In 1996 is een nieuwe tweede klok, geschonken door een inwoner van Noorddijk, weer toegevoegd. De preekstoel dateert van 1840.

Kerkenheem/ de pastorie: naast de Stefanuskerk hebben we een voormalige boerderij in ons bezit, Kerkenheem. Het met zorg verbouwde pand is via een bruggetje vanuit de kerk te bereiken. In het voorhuis bevindt zich de pastorie. Terwijl de privacy van de predikant volledig gewaarborgd wordt, biedt de achterzijde van Kerkenheem mogelijkheid tot andere activiteiten en samenkomsten. Met recht een multifunctioneel centrum. Kerkenheem/ de pastorie bevindt zich in het landelijk gebied van Noorddijk aan de oostrand van de stad Groningen.

De Liturgie: Deze heeft het sobere grondpatroon van het oecumenisch protestantse ordinarium: kyrie-gloria-schrift- tafel. De daarvoor wekelijks gedrukte liturgie maakt gesproken en gezongen woord, en acclamaties mogelijk. Ook worden liederen die niet in het liedboek staan hierin afgedrukt. De zondagslezingen worden ontleend aan het Oecumenisch Leesrooster en worden met regelmaat verzorgt door lectoren. De gemeente kent verder een open avondmaal waarbij ook kinderen van harte welkom zijn. De diensten worden in beeld en geluid uitgezonden via Kerkomroep, verzorgd door de koster en enkele vrijwilligers.

Orgel en organist: In de Stefanuskerk staat een Van Oeckelen-orgel uit 1864. Het orgel heeft 16 registers over 2 klavieren en een pedaal. Dit is een zogenaamd “aangehangen” pedaal, wat betekent dat het geen eigen registers heeft. Tijdens de restauratie van 2006 heeft het orgel de tongwerken Trompet en Clarinet erbij gekregen. Aan onze gemeente is een vaste organist met een Bevoegdheidsverklaring I verbonden. Bij de gemeentezang maken we wekelijks gebruik van een gediplomeerde cantor.

Het College van Diakenen: hieronder verstaan we de christelijke dienst van zorg en solidariteit ten behoeve van mensen in nood. Dat kan zijn individuele hulp in de directe omgeving, maar ook hulp op afstand in binnen- en buitenland. Dit laatste doet ze door giften aan diverse hulpverleningsorganisaties. Deze giften worden mogelijk gemaakt door de collectes. Een aantal collectedoelen hebben daarbij onze special belangstelling. Deze keren jaarlijks terug op ons collecterooster. De dienstdoende diaken is

verantwoordelijk voor het verzorgen van de collecte. Tijdens de dienst van Schrift en Tafel verzorgen de diaconen de avondmaalsviering. Verder is de diaconie verantwoordelijk voor een veelheid aan activiteiten, van bloemengroet, tot kledingacties, van stille hulp tot ondersteuning van slachtoffers in oorlogsgebieden. Naar de toekomst toe zoekt de diaconie meer verbinding met diaconale instellingen om ons heen. De diaconie wil de brug zijn tussen de kerk en de wereld.

Het College van Kerkrentmeesters: dit college heeft het beheer over de gelden en goederen van de kerkelijke gemeente. Ze zijn verantwoordelijk voor de materiële aspecten van de kerk. Het beheer van het onroerend goed, de verzorging van de begraafplaats, het werkgeverschap van de gemeente. Ze zijn verantwoordelijk voor het financieel beheer van de gemeente. De kerkelijk gemeente wordt in vermogensrechtelijke zin vertegenwoordigd door de voorzitter en secretaris van het College van Kerkrentmeesters. Dit is met name van belang bij het aangaan van verplichtingen in het economische verkeer (aan- of verkoop van onroerend goed, aangaan van personeelscontracten).

Werkgroep pastoraat: pastoraat is een van de kerntaken van de gemeente. Het betekent omzien naar elkaar. Pastoraat is ook verbinding met de buurt en de wijk. Dat doen we onder andere door elke zondagmiddag de kerk open te stellen voor bezoekers, het organiseren van kerkelijke dagen, de samenwerking te zoeken met het wijkcentrum ('buurten met een bakkie'; publicaties in de wijkkrant). Pastoraat in de plaatselijke gemeente is de zorg en aandacht die gemeenteleden voor elkaar hebben. Het komt tot uitdrukking in aandacht voor elkaars levensverhaal. Pastoraat is een functie van de hele gemeente en ontstaat daar, waar mensen elkaar aandacht schenken vanuit hun verbondenheid met de gemeente. Een groot deel gebeurt spontaan. Een ander deel wordt georganiseerd en gecoördineerd vanuit de werkgroep pastoraat (namens de kerkenraad). Het omzien naar elkaar gebeurt in ontmoeting. Daartoe organiseert de werkgroep workshops, gespreksgroepen, jeugdwerk en ouderenpastoraat (de bezoekgroep en de contactgroep). Verder draagt de werkgroep zorg voor de communicatie via de website en via de kerkbladen en de digitale nieuwsbrief.

Werkgroep eredienst: de werkgroep eredienst is in 2016 ingesteld door de kerkenraad en vloeide voort uit het beleidsplan van de gemeente. De twee kernwoorden zijn 'verbinding' en 'toegankelijkheid'. De werkgroep wil inhoud geven aan deze kernwaarden. Door een variatie in het aanbod van erediensten aan te bieden, door meer mensen te betrekken bij de voorbereiding en door onderlinge gesprekken kan eraan worden bijgedragen dat mensen –hoe verschillend ook- zich in de eredienst welkom en verbonden voelen en dat de diensten door velen gedragen worden. De aandacht richt zich zowel op de reguliere als op de bijzondere erediensten. Bij de reguliere diensten gaat het vooral om de onderlinge afstemming. Onder de bijzondere diensten vallen bijvoorbeeld de diensten met Kerst en Pasen, de gedachteniszondag, de oogstdienst, die tijdens advent en de goede week, maar ook de themadiensten, bijvoorbeeld over klimaat of vluchtelingen. Voor bijzondere diensten wordt een voorbereidingsgroep geformeerd bestaande uit werkgroepleden en gemeenteleden, soms met een specifieke deskundigheid. Voor de toekomst verkennen we ook vernieuwende manieren van vieren.

Bijzondere activiteiten:

De Open Hof: de Open Hof was binnen de burgerlijke gemeente Groningen een vereniging voor de maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen. Was, omdat de organisatie van maatschappelijke opvang in de zomer van 2023 is opgegaan in Het Leger des Heils. De Protestantse Gemeente Damsterboord is één van de lidkerken die de Open Hof ondersteunt en wel specifiek het straatpastoraat zoals dat binnen de Open Hof is georganiseerd. Met de overname door het Leger des Heils is het straatpastoraat binnen de vereniging achtergebleven. Als lidkerk participeert Damsterboord in de ALV van de Open Hof.

Overstag: in 2020 is de gemeente een pioniersplek gestart binnen de wijk Lewenborg. Geïnspireerd door het Christelijk geloof dragen enthousiaste leden een pioniersplek waarmee ze willen bijdragen aan de bloei van de wijk, waarin Lewenborgers met elkaar optrekken en het goed met elkaar hebben. Iedereen is welkom met zijn/haar verhaal en vragen, of je nu gelooft in God of niet. Door middel van diverse activiteiten (o.a. sport community, Samen Ontdekken, ouder-kind koken) en in samenwerking met verschillende partijen werkt de pioniersplek aan een betere en levendigere wijk Lewenborg.

Samenkring 't Roer: dit is één van de bijzondere gespreksgroepen voor mensen met een verstandelijke beperking. Het is een gezellige kring waarin we verhalen uitwisselen, een spel doen, een bijbelverhaal horen en natuurlijk ook met elkaar lachen.

Samenwerkingen:

De gemeente heeft al vele jaren een samenwerking met de Walfriedgemeenschap binnen de Hildegard van Bingen Parochie in Groningen. In de verbondenheid als Christelijke kerken organiseren we af en toe oecumenische vieringen, zijn we bij elkaar te gast, hebben we samen in de Emmaüskerk een interkerkelijke bibliotheek en organiseren we samen evenementen zoals bezinningsavonden in de advent en veertigdagentijd.

Werkgemeenschap van predikanten en kerkelijk werkers

De werkgemeenschap wordt gevormd door de predikanten en kerkelijk werkers verbonden aan de protestantse gemeentes Damsterboord, Hoogkerk, Groningen-stad (PGG), Hoogezand-Sappemeer, Haren, Westerbroek, Noorderlaren-Glimmen, Zuidbroek, Scharmer-Harkstede, Eelde-Paterswolde en de Evangelisch Lutherse Gemeente in Groningen. Tevens doen mee binnen de stad Groningen:

- De pastores van het studentenplatform voor levensbeschouwing (GSp)
- De geestelijk verzorgers werkzaam in de ziekenhuizen en zorginstellingen
- De geestelijk verzorger van de van Mesdagkliniek
- De straatpastor van de Open Hof
- De emeriti

De werkgemeenschap vergadert vier keer per jaar. Collegialiteit wordt er geoefend en gevonden. Naast het regelen van praktische zaken als het waarnemen voor elkaar en het verdelen van bovenwijkse taken, wordt er tijd genomen om elkaar beter te leren kennen en om met elkaar te reflecteren op het werk en de ontwikkeling in kerk en samenleving.

De kerkbladen

De Protestantse Gemeente Damsterboord voorziet de gemeente en andere geïnteresseerden van informatie middels de website (www.damsterboord.nl), en twee kerkbladen:

Kerk in Stad: is een informerend en opiniërend blad voor een aantal Protestantse Gemeenten in de stad Groningen. Het verschijnt tweewekelijks en het is bedoeld voor iedereen die belangstelling heeft voor het kerkelijk leven in Groningen. Het bevat columns, wijkberichten, nieuws en achtergronden, interviews en opiniërende artikelen.

Rotonde: is een informerend blad dat maandelijks wordt uitgegeven, vanuit de eigen gemeente in samenwerking met de Walfried gemeenschap. Er wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd. Vorm en inhoud staat op dit moment ter discussie.